

YritysDigi-hanke

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

MITÄ? Yritysten asiointi digitaaliseen palvelukanavaan

Hallitusohjelmaan oli kirjattu tavoite saada digitaaliset palvelut yritysten ja kansalaisten saataville vuoteen 2023 mennessä. Tähän liittyen Digiohjelman YritysDigi-hankkeen tavoitteiksi oli asetettu vähentää merkittävästi elinkeinotoimintaa harjoittavien paperi- ja käyntiasiointia sekä saada tarjolle useita pelkästään digitaalisia yrityspalveluja.

Hankkeeseen sisältyi kolme digitaalisten palveluiden laajuutta mittaavaa palvelulupauskyselyä, asiointialustan konseptin ja vaatimusmäärittelyjen laatiminen sekä hyvien referenssiesimerkkien kerääminen toteutettujen digitaalisten palveluiden piiristä. Lisäksi tehtiin selvitys kuntien lakisääteisten tehtävien digitaalisista toteutuksista yrityksille

ja yhteisöille ja erillinen palvelutarvekartoitus, jossa selvitettiin palvelumuotoilun keinoin työnantajayritysten palvelutarpeita, kun näille tulee ajankohtaiseksi ensimmäisen työntekijän palkkaaminen.

YritysDigi hankkeen tavoittelemat hyödyt sekä yrittäjille että viranomaisille realisoituvat, kun kohderyhmän asiointi siirtyy alemman kustannustason ja hallinnollisen taakan vähentämisen mahdollistavaan digitaaliseen palvelukanavaan ja toimintatapaan.

- Tavoitteena kasvattaa elinkeinotoiminnan harjoittajille tarjottujen digipalveluiden määrää.
- Olemassa olevien palveluiden määrän ja laadun kartoitus.
- Asiointialustan konsepti ja määrittelyt hankintojen toteuttamiseen.
- Selvitys kuntien lakisääteisten palveluiden digitaalisista toteutuksista.
- Hyvien esimerkkien kerääminen toimivista digipalveluista.
- Ensimmäistä työntekijää palkkaavien yritysten palvelutarvekartoitus.

MITEN? Palvelulupauskyselyitä, asiointialustakonsepti ja hyviä esimerkkejä

Digitaalisten palveluiden tilannetta tutkittiin vuosina 2020–2022 järjestämällä kolme palvelulupauskyselyä. Kyselyiden avulla selvitettiin viranomaisilta mitä digitaalisia asiointipalveluita yrityksille on tarjolla, mikä on niiden kehitysaste, ja mitä kehittämissuunnitelmia on. Jo ensimmäinen kysely osoitti, että hallitusohjelman tavoitetta saada palvelut yritysten saataville digitaalisina ei saavutettaisi hallituskauden aikana.

Asiointialustatyön tavoite oli tarjota julkiselle hallinnolle konsepti ja vaatimusmäärittelyt asioinnin käynnistämisvaiheen sisältämän ratkaisun toiminnoista ja ominaisuuksista. Toteutettu työ hyödyntää olemassa olevia teknologioita helpottaakseen, nopeuttaakseen ja

yhdenmukaistaakseen organisaatioiden tekemiä ratkaisujen toteuttamiseen tähtäviä hankintoja.

Hyvät esimerkit -projekti keräsi ja esitteli onnistuneita digitaalisia palveluita eri toimijoilta antaakseen vertailumahdollisuuksia myös muille vastaavanlaisia palveluita kehitettäessä.

Palvelutarve-projektissa selvitettiin palvelumuotoilun keinoin yksinyrittäjien ensimmäisen työntekijän palkkaamiseen liittyviä kysymyksiä ja hahmotettiin palkkauksen riskiä vähentäviä toimenpiteitä, kuten palkkauksen digiohjaaja, digituki työehtosopimuksen valintaan ja ennakoiva digituki valmistelemaan uuden työntekijän tuloa.

KENELLE? Apua sähköisiä asiointipalveluita tarjoaville viranomaisille

Hankkeen kohderyhmäksi oli määritetty elinkeinotoimintaa harjoittavat tahot, eli käytännössä yritykset ja yhteisöt. Toteutetut toimenpiteet kohdistuivat kuitenkin julkisen hallinnon toimijoihin: virastoihin, laitoksiin, kuntiin ja kaupunkeihin, jotka omiin tehtäviinsä liittyen toimivat digitaalisten palveluiden tarjoajina.

Hanke tarjosi kuntien ja julkishallinnon palvelukehittäjille hyviä vertailukohtia toteutetuista palveluista, lisäsi heidän tietoisuuttaan palveluiden tai palvelutarpeiden nykytilasta ja selkeytti mahdollisuuksia tarvittavista jatkotoimenpiteistä.

HYÖDYT? Työkaluja ja tietoa kuntien digitaalisten palveluiden kehittämiseksi

Hanke avasi digitaalisten palveluiden nykytilaa ja eri toimijoiden kykyä palveluidensa kehittämiseen ja lisäämiseen. Etenkin pieniltä kunnilta saattaa puuttua esim. lainsäädännön, tietosuojan, tietoturvallisuuden ja ohjelmistoteknologian osaamista tai henkilöstöä, joita palvelukehitys edellyttää.

Hyvät esimerkit tarjosivat katsauksen muiden kuntien ja toimijoiden toimintaan ja palveluihin, ja mahdollisti verkostoitumisen ja tietojen jakamisen. Asiointialustatyö puolestaan tarjosi selkeän konseptin ja vaatimusmäärittelyn palveluiden toteuttamiseen.

Kaiken kaikkiaan hanke osoitti, että yrityksille suunnattujen digitaalisten palveluiden tilanne Suomessa ei ole vielä hallituksen asettaman vuoteen 2023 kiinnitetyn tavoitteen tasolla.

- Tilannekuva kuntien ja virastojen yrityksille suunnattujen digitaalisten palveluiden tilanteeseen ja mahdollisuuksiin.
- Hyviä esimerkkejä ja tietoa toimivista palveluista.

- Konsepti ja vaatimusmäärittelyt asiointialustahankinnoissa hyödynnettäväksi.

TULOKSET? Hanke paransi käsitystä digipalveluiden tilanteesta

YritysDigi-hankkeen määrittelyn mukaan pelkästään digitaalisiin palveluihin siirtyminen on mahdollista siinä vaiheessa, kun palveluita on tarjolla kattavasti, ne ovat riittävän laadukkaita toiminnoiltaan ja käyttökokemukseltaan ja kun asiakkailla on riittävä osaaminen palveluiden käyttöön ja heidät ohjataan niihin aktiivisesti.

YritysDigin toimenpiteet tähtäsivät etupäässä tilannekuvan muodostamiseen, palveluiden määrän lisäämiseen ja niiden laadun parantamiseen. Vaikka digitaalisten palveluiden määrä hankkeen aikana kasvoi, ei tavoitteita kuitenkaan saavutettu. Hankkeen

loppuraportissa todetaankin, että Covid-19-pandemialla oli suurempi vaikutus digitaalisten palveluiden käyttöön siirtymisessä kuin hankkeella itsessään.

Hankkeessa tehty digipalveluiden tilanteen selvittäminen hyödyttää kuitenkin jatkotoimenpiteiden suunnittelua ja resurssien ohjaamista. Hyvien esimerkkien kautta voitiin jakaa tietoa hyvin toimivista palveluista, ja asiointialustamääritykset tarjoavat konkreettista vaatimussisältöä eri organisaatioiden hankintoihin.

- Palveluiden määrä kasvoi, mutta vain osittain hankkeen ansiosta.
- Käsitys digitaalisista palveluista yrityksille, palveluiden tilanteesta ja niiden tarpeesta syventyi.
- Hyvät palveluesimerkit mahdollistivat tiedon jakamisen ja kehittäjien verkostoitumisen.
- Asiointialustatyö tarjosi kehittäjille konkreettiset määritykset ja konseptin.